

KARTA KURSU

Nazwa	Organy i służby właściwe w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa
Nazwa w j. ang.	Authorities and services in the state internal security system

Kod		Punktacja ECTS*	4
-----	--	-----------------	---

Koordinator	dr Piotr Swoboda	Zespół dydaktyczny
		dr Piotr Swoboda dr Jakub Purchla

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie uczestników zajęć z problematyką bezpieczeństwa państwa w ujęciu systemowym, w szczególności w odniesieniu do relacji między bezpieczeństwem wewnętrznym zewnętrznym oraz poszczególnymi podsystemami bezpieczeństwa państwa, a także z organizacją, funkcjami, strukturami oraz zadaniami organów i służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa.

Warunki wstępne

Wiedza	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat zasad funkcjonowania oraz bezpieczeństwa państwa i administracji publicznej oraz podstawową wiedzę na temat podmiotów odpowiedzialnych w przedmiocie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.
Umiejętności	Student potrafi w sposób jasny i logiczny przedstawiać swoje stanowisko i prezentować wiedzę z zakresu bezpieczeństwa państwa oraz rozróżnia podstawowe zasady funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa i role podmiotów odpowiedzialnych w tym systemie.
Kursy	Politologia, bezpieczeństwo państwa, administracja.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01, Student dysponuje wiedzą na temat najważniejszych pojęć, zagrożeń i problemów z zakresu bezpieczeństwa państwa.	W06 BW_W02
	W02, Student posiada pogłębioną wiedzę na temat podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania oraz zadań organów i służb właściwych w systemie bezpieczeństwa państwa.	W03, W04 BW_W01, BW_W02
	W03, Student dysponuje podstawową wiedzą na temat właściwości poszczególnych organów i służb systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	W03 BW_W01, BW_W03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01, Student potrafi zidentyfikować najważniejsze problemy, wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa.	U01, U02, U06 BW _U01
	U02, Student potrafi dokonywać interpretacji przepisów prawa oraz rozumie zasady organizacji i funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa.	U03, U05 BW _U01, BW _U02
	U03, Student samodzielnie identyfikuje powiązania instytucjonalne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego państwa oraz potrafi odpowiednio wskazać podmioty odpowiedzialne za przeciwdziałanie określonym rodzajom zagrożeń.	U01, U04, U05 BW _U01, BW _U02, BW _U03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01, Student ma świadomość w zakresie istoty funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa, podziału ról i zadań oraz współpracy i współdziałania poszczególnych podmiotów tego systemu.	K01, K02 BW _K01, BW _K02
	K02, Student rozumie właściwość i kompetencje poszczególnych podmiotów realizujących zadania w ramach systemu bezpieczeństwa państwa.	K01 BW _K01, BW _K02
	K03, Student posiada podstawową wiedzę na temat reagowania na różnego rodzaju problemy i zagrożenia, w zależności od sfery ich występowania, w tym w szczególności zgłaszania problemów bezpieczeństwa odpowiedzialnym podmiotom.	K01, K03 BW _K01, BW _K02, BW _K03

		Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	20	10										E

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady:

- Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.

Ćwiczenia:

- Zajęcia prowadzone są w grupie audytorijnej. Studenci wykonują ćwiczenia samodzielne i/lub grupowe oraz przedstawiają efekty swojej pracy na forum grupy;
- W celu utrwalenia wiedzy zdobytej podczas wykładów, jak i rozszerzenia kompetencji społecznych w ramach ćwiczeń przewiduje się animowanie dyskusji w zakresie czynności realizowanych przez wybrane organy i służby systemu bezpieczeństwa państwa.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01	x		x					x				x	
W02	x		x					x				x	
W03	x		x					x				x	
U01	x		x					x				x	
U02	x		x					x				x	
U03	x		x					x				x	
K01	x		x					x				x	
K02	x		x					x				x	
K03	x		x					x				x	

Kryteria oceny	<p>Obecność na wykładach i ćwiczeniach.</p> <p>Przygotowanie i przedstawienie prezentacji lub referatu na temat wybranego zagadnienia z zakresu systemu bezpieczeństwa państwa.</p> <p>Udział w dyskusji.</p> <p>Egzamin - 25 pytań. Test jednokrotnego wyboru. Kryteria oceny:</p> <p>13-16 - 3,0</p> <p>17-19 - 3,5</p> <p>20-21 - 4,0</p> <p>22-23 - 4,5</p> <p>24-25 - 5,0</p>
----------------	--

Uwagi	<p>Indywidualny program studiów – warunki zaliczenia ustalane indywidualnie z prowadzącym zajęcia po przedstawieniu zgody na indywidualny tok studiów.</p> <p>Przepisanie oceny z kursu o tej samej nazwie (lub zbliżonej) realizowanego na tym samym stopniu kształcenia warunkowane jest ekwiwalentną liczbą godzin, punktów ECTS oraz co najmniej oceną dobrą.</p> <p>Odrabianie nieobecności według zasad ustalonych z prowadzącym.</p>
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa. Różne ujęcia. Źródła zagrożeń. Typologie bezpieczeństwa.
2. Systemowe ujęcie bezpieczeństwa państwa.
3. Podsystemy bezpieczeństwa państwa.
4. Podstawowe pojęcia związane ze specyfiką funkcjonowania służb właściwych w systemie bezpieczeństwa państwa.
5. Miejsce, rola oraz funkcje organów i służb w systemie bezpieczeństwa państwa.
6. Podmioty kierowania bezpieczeństwem państwa.
7. Subsystem bezpieczeństwa ustrojowego(politycznego).
8. Subsystem bezpieczeństwa i porządku publicznego.
9. Subsystem ochrony granic.
10. Subsystem bezpieczeństwa ekonomicznego.
11. Subsystem bezpieczeństwa ekologicznego i sanitarno-epidemiologicznego.
12. Subsystem ratowniczy.
13. Subsystem bezpieczeństwa informacyjnego.
14. Subsystem zarządzania kryzysowego.

Wykaz literatury podstawowej

- 1) Ustawy dotyczące poszczególnych organów i służb systemu bezpieczeństwa państwa.
- 2) *Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2013.
- 3) *Strategia bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2020.
- 4) Kitler W., *Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System*, Warszawa 2011.
- 5) Lisiecki M., *Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym*, Warszawa 2011.
- 6) Misiuk A., *Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego. Zagadnienia prawno-ustrojowe*, Warszawa 2011.
- 7) Pieprzny S., *Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego*, Rzeszów 2008.
- 8) Sprengel B., *Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego*, Toruń 2008.
- 9) Sprengel B., *Ustrój organów administracji bezpieczeństwa i porządku publicznego*, Włocławek 2004.
- 10) Wiśniewski B., *System bezpieczeństwa państwa. Konteksty teoretyczne i praktyczne*, Szczytno 2013.

Wykaz literatury uzupełniającej

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. 1997 Nr 78, poz. 483 z późn. zm.
- 2) Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, t. j. Dz. U. 2022, poz. 2512 z późn. zm.
- 3) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa, t. j. Dz. U. 2022, poz. 2094 z późn. zm.
- 4) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, t. j. Dz. U. 2022, poz. 1526 z późn. zm.
- 5) Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, t. j. Dz. U. 2023, poz. 40 z późn. zm.
- 6) Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, t. j. Dz. U. 2023, poz. 202 z późn. zm.
- 7) Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, t. j. Dz. U. 2024, poz. 92.
- 8) Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, t. j. Dz. U. 2023, poz. 913 z późn. zm.
- 9) Fehler W., *Instytucje bezpieczeństwa narodowego RP* [w:] K.A. Wojtaszczyk, W. Jakubowski (red.), *Spółczesność i polityka. Podstawy nauk politycznych*, Warszawa 2007.
- 10) Górski S., *Współczesna ochrona ludności. Aspekty prawne i organizacyjne*, Warszawa 2016.
- 11) Kitler, *Organizacja bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Aspekty ustrojowe, prawno-administracyjne i systemowe*, Toruń 2018.
- 12) Pieprzny S., Ura E. (red.), *Służby i formacje mundurowe w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej*, Rzeszów 2010.
- 13) Skrabacz A., *Ratownictwo w III RP*, Warszawa, 2010.
- 14) Swoboda P., Żebrowski A. (red.), *Elementy bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej : analiza wybranych systemów*, Kraków 2020.

- 15) Swoboda P., *Wywiad i kontrwywiad w Polsce w procesie przemian systemowych (1989 – 2007)*, Kraków 2016.
- 16) Swoboda P., *Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w ujęciu systemowym bezpieczeństwa wewnętrznego państwa (wybrane klasyfikacje)*, [w:] Fogelzang-Adler E., Sadowska E. (red.), *Wybrane problemy bezpieczeństwa*, tom I, Kraków 2018.
- 17) Swoboda P., *Podstawy funkcjonowania oraz miejsce formacji uzbrojonych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa*, [w:] Swoboda P., Warchoł A. (red.), *Uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego na początku XXI wieku*, Kraków 2019.
- 18) Wiśniewski B., Zalewski S. (red.), *Bezpieczeństwo wewnętrzne RP w ujęciu systemowym i zadań administracji publicznej*, Bielsko-Biała 2006.
- 19) Zalewski S., *Służby specjalne w państwie demokratycznym*, Warszawa 2005.
- 20) Zieliński K. R., *Ochrona ludności. Zarządzanie kryzysowe*, Warszawa 2017.
- 21) Żebrowski A., *Ewolucja polskich służb specjalnych. Wybrane obszary walki informacyjnej*, Kraków 2005.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie/praca indywidualna)	15
	Przygotowanie do egzaminu	25
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4